

งานบริหารการ ศึกษาของ โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 4

นายเสถียร จันทบุรีวรรณ

006207

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต
แผนกบริหารการ ศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2520

EDUCATIONAL ADMINISTRATIVE TASKS OF SECONDARY SCHOOLS
IN THE FOURTH EDUCATIONAL REGION

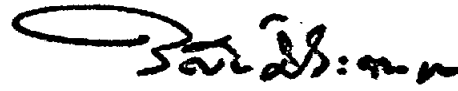
MR. SATHIAN CHANTASUBAN

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1977

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

(ศาสตราจารย์ ดร. วิศิษฐ์ ประจวบเหมาะ)

คณบดี

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตร คุสัย)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. อมรชัย ตันติเมธ)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. บุญมี เฌรยอค)

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย : อาจารย์ ดร. อมรชัย ตันติเมธ

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์เรื่อง งานบริหาร การศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 4
โดย นาย เสถียร จันทสุบรรณ
แผนกวิชา บริหาร การศึกษา

หัวข้อวิทยานิพนธ์ งานบริหารการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 4
ชื่อ นายเสถียร จันทสมบูรณ์
แผนกวิชา บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2519

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาโครงสร้างของการบริหารงานภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตการศึกษา 4
2. เพื่อศึกษางานบริหารการศึกษาภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 4 โดยเฉพาะงานวิชาการ งานบริหารบุคคล งานกิจการนักเรียน งานธุรการ-การเงิน การบริการ และงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน รวม 5 งาน
3. เพื่อทราบปัญหาเกี่ยวกับโครงสร้างของระบบบริหารภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 4 และปัญหาการบริหารงานการศึกษา ทั้ง 5 งานในโรงเรียนดังกล่าว

วิธีการดำเนินงาน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสำรวจ ประกอบด้วยนักบริหารการศึกษา นักวิชาการและประชาชนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในอำเภอและจังหวัดในเขตการศึกษา 4 รวม 5 จังหวัดได้แก่ จังหวัดกระบี่ จังหวัดตรัง จังหวัดพังงา จังหวัดภูเก็ตและจังหวัดระนอง แล้วเลือกโรงเรียนทั้งระดับ

จังหวัดและระดับอำเภอมาร้อยละ 50 เลือกผู้ตอบแบบสำรวจที่เป็นนักบริหารมาร้อยละ 100 จำนวน 45 คน นักวิชาการ 151คนและประชาชนจำนวน 117คน เมื่อได้แบบสำรวจคืนแล้วนำมาวิเคราะห์โดยรายงานผลด้วยคำร้อยละ ค่าเฉลี่ยมาเปรียบเทียบอันดับความสำคัญของงาน และใช้ค่าไคสแคว์มาหาความแตกต่างในด้านความคิดเห็นต่อ-งานของแต่ละกลุ่ม

ผลการวิจัย

1. จากการ ศึกษาโครงสร้างของ การบริหาร การศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตการศึกษา 4 พบว่าโรงเรียนได้แบ่งงานภายในโรงเรียน ออกตามแนวทางที่กรมสามัญศึกษาได้ตกลงกับคุรุสภาในเรื่องการจัดอัตรากำลังครูให้แก่ โรงเรียน โดยแบ่งงานออกเป็นงานด้วยกันคืองานวิชาการ งานธุรการ งานปกครอง หรือกิจการนักเรียน นอกจากนี้ยังมีโรงเรียนอีก 2กลุ่มที่ได้เพิ่มงานบริการและ/หรือแนะแนวเป็นงานที่ 4

2. เกี่ยวกับงานบริหารการศึกษาทั้ง 5งานนั้นได้ขอสรุป เป็นเอกฉันท์จากกลุ่ม ประชากรทุกกลุ่มว่าโรงเรียนได้ให้ความสำคัญต่องานบริหารบุคคลมากที่สุด เป็นอันดับ 1 และงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนน้อยที่สุดและจัดเป็นอันดับสุดท้าย ส่วนการบริหารงานในแต่ละพฤติกรรมของแต่ละงานพบว่า

2.1 งานวิชาการ โรงเรียนได้เปิดโอกาสให้ครูได้เลือกวิชาที่จะสอนด้วยตนเองอย่างเต็มที่ ผู้บริหารได้สนับสนุนให้ครูได้ศึกษาหลักสูตรมาก สำหรับการปรับปรุงการสอนนั้น นักบริหาร นักวิชาการ มีความเห็นตรงกันว่า การประเมินการสอนของครูและการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาให้การอบรมแก่ครูน้อยที่สุด

ศึกษาธิการจังหวัด ศึกษาธิการอำเภอและศึกษานิเทศก์ ไม่ได้ช่วยเหลือเพื่อปรับปรุงงานทางวิชาการ เลย

2.2 การบริหารงานบุคคล พบว่าทั้งนักบริหารและนักวิชาการให้ความเห็นว่าโรงเรียนมีส่วนในการสรรหา คัดเลือกตลอดจนการพิจารณาให้คุณให้โทษแก่ครูน้อยมาก

2.3 งานกิจการนักเรียน นักบริหาร การศึกษาและนักวิชาการให้ความเห็นว่าได้จัดให้มีการประชุมอบรมและเครื่องครุภัณฑ์เกี่ยวกับระเบียบวินัยมาก แต่มีการติดตามผลการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพของนักเรียนน้อยที่สุด

2.4 งานธุรการ-การเงิน พบว่าโรงเรียนได้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับทะเบียนนักเรียน ทะเบียนการเงินและทะเบียนพัสดุ-ครุภัณฑ์มาก

2.5 งานสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนได้จัดให้มีการสรุปผลการปฏิบัติงานในรอบปีให้ชุมชนทราบน้อยมาก และมีได้จัดให้การอบรมความรู้ให้แก่ชุมชนเลย

3. เกี่ยวกับปัญหาโครงสร้างระบบบริหาร การศึกษาและงานบริการการศึกษา ทั้ง 5 งานนั้น ปรากฏว่าผู้บริหารมิได้นำทฤษฎีทางการบริหารการศึกษามาใช้บริหารงานภายในโรงเรียน แต่ปฏิบัติงานโดยอาศัยการสังเกตจากโรงเรียนระดับจังหวัดหรือโรงเรียนอื่นที่ได้ดำเนินงานมาก่อน ทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานและการจัดโครงสร้างของโรงเรียนมาก.

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title The Educational Administrative Tasks of Secondary
 Schools in the Fourth Education Region.

Name Mr. Sathian Chantasuban

Department Educational Administration

Academic Year 1976

ABSTRACT

Purposes

1. To study the organization and administrative structure in Secondary schools under the jurisdiction of the Department of General Education, Ministry of Education, in the Fourth Educational Region.
2. To study the educational administrative tasks in such secondary schools which were ; Academic affairs, personnel management, activities of students, business management and finance and services, with emphasis on school-community relations.
3. To study the organization problems of the administrative structure and problems in the educational administrative responsibilities in the secondary schools.

Procedures

Data in this research were collected from educational administrators, teacher educators and people dealing with the secondary schools in the General Education Department whose home towns are located in Ampurs and provinces within the fourth educational region through the use of Questionnaire Method.

There were five provinces altogether : Krabee, Trang, Pang-nga, Puket and Ranong. Fifty percent of the schools both in Ampurs and Provinces was selected. All questionnaires were answered by 45 educational administrators, 151 teacher educators, and 117 people dealing with the schools. Data were processed into percentages by comparing the priority of each task. Chi-square was used for finding the significant difference of opinions among the various tasks.

Findings

1. Secondary schools in the General Education Department in the fourth educational region have the same administrative structure according to the General Education Department and Teacher Council's Agreement on teacher ratio and working load. According to that agreement, the administrative task is subdivided into 3 categories ; The academic, the business-management and the student affairs tasks. There are two groups of schools which have a kind of services and/or guidance as a fourth task.

2. The conclusion from the data is that every school ranks personnel administration as first priority and relationship with the community comes last. Each kind of administrative task results in the following analysis ;

2.1 Academic task : Every teacher has an opportunity to teach freely in his major or minor subject he wants to. The educational administrators support them quite well in studying the curriculum and instruction programmes. Both educational administrators and teacher educators found that there is very little evaluation of individual teaching or invitation of qualified personnel to perform in-service training for staff members. Furthermore, they found that educational supervisors did not do anything to improve educational work.

2.2 Personnel administration : Both educational administrators and teacher educators gave an idea that schools could do nothing in recruitment, selection and promotion of school teachers.

2.3 Student affairs : Both educational administrators and teacher educators found that there were enough teachings and disciplines for the students but there was very few follow-up programmes in higher education and in finding jobs for the students.

2.4 Business-management and finance : Schools have student records, money records and various kinds of property records.

2.5 Community relationship : Schools report very little annual news of school affairs to the public and are also of very little help to the community.

3. Educational administrators have not used educational administrative theory in schools. They run their schools by imitating or modifying and by various kinds of observation from other schools. This procedure brings up many administrative problems and also a large number of the problems about the school structure organization.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความร่วมมือแนะนำ
แก้ไขตลอดจนการได้รับความสะดวกจากหลายท่านด้วยกัน อาทิ เช่น อาจารย์
ดร.อมรชัย คันธิเมธ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย อาจารย์ฉ้วน สายยศ อาจารย์
ที่ปรึกษาทางสถิติ ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ รองศาสตราจารย์
ดร.ภิญโญ สาร อาจารย์ ดร.พิชัย บุรณะสมบัติ ที่ได้ช่วยแนะนำ แก้ไขปรับปรุง
ให้แบบสอบถามสำเร็จด้วยดี

นอกจากนี้ขอขอบคุณศึกษานิเทศก์จังหวัด ศึกษานิเทศก์อำเภอ ตลอดจนอาจารย์
ใหญ่ ครูใหญ่ และครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 4
ที่ได้กรุณากรอกแบบสำรวจ และได้รวบรวมข้อมูลส่งไปให้ผู้วิจัย ทำให้การวิจัยสำเร็จ
ได้ด้วยดี

ขอขอบคุณ คุณนาคินทร์ กิบุตร คุณบำเพ็ญ สุวรรณ ที่ได้จัดที่พักให้อาศัย
ในระหว่างเดินทางที่จังหวัดกระบี่

ขอขอบคุณ ว่าที่ร้อยตรีบุญชู นิ่มวรรณัง ที่ได้บริการรถในการไปสำรวจข้อมูล
ในเขตจังหวัดตรัง

ขอขอบคุณ คุณเย็นใจ มังคะคานะรา คุณเจือจันทน์ จันทสุบรรณ ที่ได้ช่วย
รวบรวมข้อมูล และช่วยเหลือในการเขียนบทคัดย่อภาษาอังกฤษ

ขอขอบคุณ คุณพรพิมล กาญจนูปถุค ที่ได้ช่วยพิมพ์วิทยานิพนธ์นี้จนสำเร็จ.

เสถียร จันทสุบรรณ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๘
กิตติกรรมประกาศ	๙
รายการตารางประกอบ	๑๐
รายการแผนภูมิประกอบ	๑๑
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาของ ปัญหา	1
ความมุ่งหมายของ การวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
คำจำกัดความ	5
วิธีดำเนินการวิจัย	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
นโยบายการมัธยมศึกษา	12
โครงสร้างขององค์การในโรงเรียนมัธยมศึกษา	19
ทฤษฎีและงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการมัธยมศึกษา	26
ก. งานบริหารวิชาการ	36
ข. การบริหารงานบุคคล	41
ค. การบริหารกิจการนักเรียน	49
ง. การบริหารงานธุรการ	52
จ. การบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับชุมชน	56

บทที่		หน้า
3	วิธีการดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล	60
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	60
	วิธีการดำเนินการวิจัย	60
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	64
	การวิเคราะห์ข้อมูล	69
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์	70
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	72
	ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของโรงเรียน	72
	ตอนที่ 2 สภาพของผู้ตอบแบบสำรวจ	72
	ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แบบสำรวจ	72
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	171
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	171
	วิธีดำเนินการวิจัย	171
	ผลการวิจัย	174
	อภิปรายผลการวิจัย	183
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต	196
	บรรณานุกรม	197
	ภาคผนวก ก.	217
	ภาคผนวก ข.	242

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	การเปรียบเทียบจำนวนครู นักเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 4 ของปีการศึกษา 2517 และปีการศึกษา 2518	4 3
2	ระดับชั้นของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง	63
3	ขนาดของโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง	64
4	จำนวนและน้ำหนักความสำคัญของงานแต่ละประเภท	66
5	จำนวนแบบสำรวจที่ได้รับคืน	69
6	กลุ่มตัวอย่างประชากร ที่ตอบแบบสำรวจแยกตามเพศ	90
7	สถานภาพของผู้ตอบแบบสำรวจแยกตามวุฒิ	91
8	กลุ่มนักบริหารแยกตามวุฒิทางการศึกษา	92
9	นักบริหาร การศึกษาแยกตามประสบการณ์	93
10	สถานภาพของผู้ตอบแบบสำรวจที่เป็นครูแยกตามวุฒิ	94
11	สถานภาพของนักวิชาการตามประสบการณ์	95
12	สถานภาพของประชาชนแยกตามอาชีพ	96
13	งานบริหาร การศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามความเห็นของ นักบริหาร การศึกษา	98
14	งานบริหาร การศึกษาตามความเห็นของนักวิชาการ	111
15	งานบริหาร การศึกษาตามความเห็นของ ประชาชน	125

ตารางที่

หน้า

16	เปรียบเทียบการจัดอันดับงานบริหาร การศึกษาของ นักบริหาร นักวิชาการ และประชาชน	136
17	งานบริหาร การศึกษาของ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 4 ตามความเห็นของนักบริหาร การศึกษาภายใน โรงเรียน	138
18	อันดับงานบริหาร การศึกษาของ โรงเรียนตามความเห็นของ นักบริหาร การศึกษาในโรงเรียน	149
19	งานบริหาร การศึกษาตามความเห็นของ นักบริหาร การ ศึกษาออก โรงเรียน	150
20	อันดับความสำคัญของงานบริหาร การ ศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามความเห็นของนักบริหาร การ ศึกษาออกโรงเรียน	160
21	เปรียบเทียบอันดับความสำคัญของการ บริหาร การ ศึกษาในโรงเรียน มัธยมศึกษาตามความเห็นของนักบริหาร การ ศึกษาโดยตำแหน่ง... .. .	161
22	เปรียบเทียบอันดับความสำคัญของการ บริหาร การ ศึกษาในโรงเรียน มัธยมศึกษาโดยใช้คาโคสแควร์ตามความเห็นของนักบริหาร การ ศึกษา โดยตำแหน่ง	162
23	การบริหาร การศึกษาตามความเห็นของนักวิชาการ วุฒิปริญญาตรี ขึ้นไป... .. .	164
24	การจัดอันดับงานบริหาร การ ศึกษาตามความเห็นของ นักวิชาการ วุฒิปริญญาตรี ขึ้นไป	166

ตารางที่ 1

หน้า

25	การบริหารการ ศึกษาตามความเห็นของวิชาการวุฒิต่ำกว่า ปริญญาตรี	167
26	เปรียบเทียบอันับความสำคัญของการบริหารการ ศึกษาในโรงเรียน มัธยมศึกษาตามความเห็นของนักวิชาการตามวุฒิ	169
27	เปรียบเทียบอันับความสำคัญของการ บริหารการ ศึกษาในโรงเรียน มัธยมศึกษาโดยใช้ค่าโคสแลวส์ตามความเห็นของนักวิชาการ ตามวุฒิ	170

รายการ แผนภูมิประกอบ

แผนภูมิประกอบ	หน้า
1. แบบการวิเคราะห์งานของโรงเรียน	32
2. แผนภูมิแสดงการจัดสายงานบริหารโรงเรียน กลุ่มที่ 1	77
3. แผนภูมิแสดงการจัดสายงานบริหารโรงเรียน กลุ่มที่ 2	79
4. แผนภูมิแสดงการจัดสายงานบริหารโรงเรียน กลุ่มที่ 3	81
5. แผนภูมิแสดงการจัดสายงานบริหารโรงเรียน กลุ่มที่ 4	84
6. แผนภูมิเสนอแนะการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา	188

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย